

Pfv.II.22.235/2011/5.

A Kúria a felperesnek a alperes ellen élettársi vagyonközösségi igény megállapítása iránt a Csongrád Megyei Bíróságon 13.P.21.916/2009. számon megindított és a Szegedi Ítéltábla Pfv.II.20.523/2010/13. számú végzésével kijavított Pfv.II.20.523/2010/10. számú ítéletével elbírált ügyében az említett számú jogerős határozat ellen az alperes részéről 14. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Szegedi Ítéltábla 13. sorszámú végzéssel kijavított jogerős ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 nap alatt a felperesnek 300.000 (háromszázezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 780.000 (hétsszáznyolcvanezer) forint felülvizsgálati eljárási illeték az állam terhén marad.

I n d o k o l á s

A jogerős ítélet alapjául szolgáló tényállás szerint a felperes és néhai F. S. 1974. márciusától a néhai 2009. március 27-én bekövetkezett haláláig élettársi kapcsolatban éltek. Az élettársi kapcsolat kezdetén mindketten munkaviszonyban álltak, jövedelemmel rendelkeztek. Együttélésük során a bevásárlást, a napi ügyeket a néhai intézte, míg a háztartást a felperes vezette, főzött, mosott, takarított.

Az élettársak a felperes bérleményét képező Sz., T. utca . szám alatti ingatlanban laktak, melynek 1995. évi megvásárlását követően tulajdonosként a felperes került az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzésre. 1998. márciusában megvásárolták az ezen ingatlannal szomszédos, földszint szám alatti lakást, a néhai nevére. Ugyancsak az élettársi kapcsolat fennállása alatt, 1978-ban vásárolták meg a Sz., Z. utca szám alatti ingatlant, melyet utóbb közösen, részben közös munkával felújítottak, így négy lakást alakítottak ki, melyből három lakást bérbeadás útján hasznosítottak. A takarítást a bérlők után a felperes végezte. Az ingatlant 2000-ben értékesítették 1000.000 forint eladási árért.

A néhai használt cikkek kereskedelmével foglalkozott, a megvásárolt ingóságokat a felperessel közösen felújította, majd vásároknak értékesítette. Az élettársak nyugdíjba vonulásuk után nyugellátással rendelkeztek, emellett a használt cikk kereskedeleméből és a Z. utcai ingatlan értékesítéséből származott

jövedelmük. A készpénz megtakarításait a néhai értékpapírokba fektette, melyeknek 2009. március 31-i napi értéke 30.303.808 forintot tett ki.

A néhainál 2000. karácsonyán előrehaladott rákbetegséget diagnosztizáltak. Gyermeke sem a felperesnek, sem a néhainak nem volt. Megállapodásuk értelmében mindegyikük saját belátása szerint rendelkezhetett halála esetére a vagyonáról. Az örökhagyó akként határozott, hogy a vagyonát az alperesre hagyja. Ennek érdekében - már betegségét ismerve - telefonon megkereste az alperest, akinek képviselője - többszöri egyeztetést követően - 2009. február 8-án felkereste a néhait a lakásán, ahol a néhai kifejtette azon szándékát, hogy a vagyonát az alperesre kívánja hagyni. Kérte ugyanakkor, hogy a vagyoni juttatás fejében az alperes a M.i múzeumban létesítsen számára egy emléksarkot. Ennek megvalósítása érdekében még a néhai életében - 2009. március 11-én - 13.000.000 forint került befizetésre az alperes számlájára. A pénzt a felperes és a néhai közösen vették fel, majd azt a felperes vitte át kísérelővel M.ra és az alperes képviselőjének jelenlétében történt meg az összeg befizetése az alperes bankszámlájára. Az alperes képviselője az emlékhely kialakítása érdekében különböző személyes tárgyakat, fényképeket vitt el több alkalommal a néhaitól.

2009. február 16-án a néhai dr. B. Bné közjegyző által okiratba foglalt magánvégrendeletet készített, amelyben rögzítettek szerint a halálakor meglévő minden vagyona örököseül az alperest nevezte meg. Egyidejűleg meghagyta, hogy az alperes a M.i J. A. Múzeum épületében biztosítson számára egy emléksarkot. A végrendelet készítésekor jelen volt a felperes is, aki a közjegyző előtt érdemi nyilatkozatot nem tett.

Az örökhagyó 2009. március 27-én elhunyt. A halálát követően lefolytatott hagyatéki eljárásban a felperes élettársi vagyonszerzés címén tulajdoni igényt terjesztett elő az örökhagyó hagyatékaiként leltározott értékpapírokban elhelyezett összeg egy részére, amelyet az alperes nem ismert el, ezért a közjegyző a hagyatéka átadásáról nem rendelkezett.

A felperes módosított keresetében annak megállapítását kérte, hogy néhai F. S.ral 1974. márciusától 2009. március 27-ig élettársi kapcsolatban éltek. Állította, hogy az együttélésük alatti vagyonszerzésben egyenlő arányban működtek közre. Erre hivatkozással annak megállapítását is kérte, hogy az örökhagyó halála időpontjában értékpapírban meglévő, összesen 28.513.011 forint értékű befektetési jegyeket az alperessel közösen szüntethetik meg akként, hogy a tőke és annak járulékai egyenlő arányban illeti meg őket. Kérte továbbá az alperes kötelezését 6.500.000 forint megfizetésére, állítása szerint ugyanis az örökhagyó életében az alperesnek az emléksarok költségeire átutalt

13.000.000 forint a hagyaték terhére került igénybe vételre az élettársi közös vagyomból, így annak felét az alperes köteles a hagyatékból visszafizetni. További 531.852 forintra temetési költség címén tartott igényt. Elismerte, hogy az örökhagyó 1/1 arányú tulajdonaként nyilvántartott Sz., T. utca . szám alatti lakásingatlan az alperes kizárólagos tulajdonát képezi a végintézkedés alapján. A lakással kapcsolatban arra hivatkozott, hogy az egyik lakás már a felperes nevére szerepel, holott ezt is a közös vagyomból vásárolták, így nincs akadálya annak, hogy a másik, a földszint szám alatti lakásingatlan a hagyatékhoz tartozzon.

Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Vitatta, hogy a felperes és a néhai élettársi kapcsolatban éltek, emellett állította, hogy a hagyatékként leltározott vagyon egésze a néhai tulajdonát képezte. Arra is hivatkozott, hogy a felperes jelen volt a végrendelet készítésekor, ahol a néhai arról nyilatkozott, hogy a végrendeletben említett vagyon az ő kizárólagos vagyona, amelyet a felperes ott el is ismert. Az élettársi kapcsolat megállapítása esetére 10-90%-os közreműködési arány megállapítását kérte, a néhaira kedvezőbben.

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy a felperes és néhai F. S. A. 1974. márciusától 2009. március 27-ig élettársi kapcsolatban éltek. Megállapította továbbá, hogy ítéletének rendelkező részében tételesen felsorolt értékpapírok 1/2 része a felperes tulajdona élettársi vagyonszövetség jogcímen, míg a fennmaradó 1/2 rész, valamint a Sz., I. ker. . hrsz. alatti ingatlan 1/1 arányban néhai F. S. A. hagyatéka. Kötelezte az alperest a felperes javára 531.852 forint 15 napon belül történő megfizetésére, míg ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

A bizonyítási eljárás eredményeként - különös tekintettel az egybehangzó tanúvallomásokra - az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a felperes és a néhai 1974. márciusától a néhai halála időpontjáig gazdasági együttműködést is magában foglaló élettársi kapcsolatban éltek. A vagyongyarapodást lehetővé tevő tevékenységből mindketten kivették a részüket, annak hasznát közösen élvezték.

Az elsőfokú bíróság nem fogadta el az alperes állítását a néhaira kedvezőbb szervezési arány megállapítását illetően. A peradatokból ugyanis arra következtetett, hogy nyugdíjazásukat megelőzően mindkét élettárs rendelkezett önálló jövedelemmel, a felperes mindvégig ellátta a háztartási teendőket, részt vett a néhai által vásárolt ingóságok rendbetételében, aktívan közreműködött a befektetésekhez szükséges nyereség megtermelésében is.

Az elsőfokú bíróság rámutatott arra, hogy a pontos jövedelemadatok hiányában a szerzésben való közreműködés aránya nem volt

tisztázható, ezért azt egyenlőnek tekintette, megállapítva, hogy a per tárgyává tett értékpapírok 50%-a a felperest, míg a másik 50%, illetve a Sz., T. utca . szám alatti ingatlan tulajdonjoga az alperest illeti meg.

Nem látott ugyanakkor lehetőséget az elsőfokú bíróság a néhai életében kifizetett 13.000.000 forint 1/2 részének alperes számára történő megtérítésére. Álláspontja szerint ugyanis erre csak a hagyatéki osztály után, a hagyaték átadását követően kerülhet sor, melynek teljesítése az értékpapírokból származó összeg elszámolásával lehetséges. Kötelezte ugyanakkor az alperest, mint végrendeleti örököst, a felperes, mint hagyatéki hitelező által kifizetett temetési költség megtérítésére, a Ptk. 67 § (1) bekezdésének a) pontja alapján.

A másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta. Megállapította, hogy az elsőfokú ítéletben részletezett és néhai F. S. A. nevén nyilvántartott értékpapírok alapján az érintett pénzügyi intézetekkel szemben fennálló követelésből 6.500.000 forint a felperest, az ezt meghaladó rész pedig a peres feleket egyenlő arányban illeti meg. Felemelte az alperes által a felperesnek fizetendő elsőfokú perköltség összegét. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Utóbb, 13. számú végzésével ítéletének rendelkező része második bekezdését akként javította ki, hogy az elsőfokú ítéletben részletezett és néhai F. S. A. nevén nyilvántartott értékpapírok alapján az érintett pénzügyi intézetekkel szemben fennálló követelésből 13.000.000 forint a felperest, az ezt meghaladó rész pedig a peres feleket egyenlő arányban illeti meg.

A másodfokú bíróság az ítéletének indokolásában megállapította, hogy a fellebbezési eljárás során már nem volt vitatott az az elsőfokú bíróság által bizonyítottnak ítélt tény, miszerint a felperes és néhai F. S. 1974. márciusától 2009. március 27-ig gazdasági együttműködést is magában foglaló élettársi kapcsolatban éltek. E tekintetben az elsőfokú bíróság a feltárt bizonyítékok okszerű, logikai ellentmondástól mentes mérlegelése eredményeként állapította meg az ítélete alapjául szolgáló tényállást, határozata indokolásával a másodfokú bíróság maradéktalanul egyetértett.

Az elsőfokú bíróság az élettársak szerzésben való közreműködésének arányát azonos mértékűnek ítélte meg. A perben annak bizonyítása, hogy a néhai és a felperes a közös tulajdon létrehozásában eltérő, a néhaira kedvezőbb szerzést eredményező módon működtek közre, a Pp. 164. §-ának (1) bekezdésében foglaltak szerint az alperest terhelte, azonban az alperes az eltérő szerzési arányokat sikerrel nem bizonyította.

Nem vitás ugyanis, hogy mind a felperes, mind a néhai az élettársi

kapcsolat kezdetétől munkaviszonyban állt, majd nyugdíjjal rendelkezett. A peradatok ugyan arra utalnak, hogy az örökhagyó jövedelme jelentősebb lehetett a felpereséhez képest, azonban a tanúvallomások értelmében a felperes a kapcsolatuk teljes időtartama alatt ellátta a háztartási teendőket és közreműködött a Z. utcai ingatlan felújításában, karbantartásában, hasznosításában, ezen tevékenységeit pedig a szerzésben való közreműködésnek kell tekinteni. Az is tény, hogy a néhai ingóságokkal kereskedett, amelyeket a megvásárlásukat követően, illetve értékesítésüket megelőzően a felperes segítségével újított fel. Mindez ugyancsak az alperes szerzési arányt megalapozó közreműködésének minősül a másodfokú bíróság szerint. Kétségtelen, hogy a pénzkezelés, az értékpapírok forgatása és a tőzsdei tevékenység szinte kizárólag a néhai feladata volt. Az élettársi kapcsolaton belül azonban törvényszerűen megvalósul a felek között bizonyos munkamegosztás, amely a közös célokért való együttműködés megállapításának akadályát nem jelenti. Jelen esetben tény, hogy az élettársak a jövedelmeiket a közös életvitelük körében használták fel, az értékpapírokba fektetett közös vagyoni megtakarításaikat az együttélést szolgáló célra fordították, ezért a tőzsdei tevékenység eredménye - függetlenül attól, hogy azt melyik fél végezte - ugyancsak a közös vagyont gyarapította.

Mindezen peradatokból a jogerős ítélet indokolása értelmében néhai nagyobb szerzési arányára következtetést levonni nem lehet, ezért a Ptk. 578/G. §-ában foglaltak alkalmazásával helyesen döntött az elsőfokú bíróság, amikor a néhai és a felperes szerzésben való közreműködésének arányát azonos mértékűnek tekintette, megállapítva, hogy az általuk szerzett vagyon 1/2-1/2 arányú közös tulajdonukat képezte.

A másodfokú bíróság szerint a fentiekből következően az örökhagyó által életében az alperesnek juttatott 13.000.000 forintot a néhai a közös vagyonból biztosította. Nem vitás ugyanakkor, hogy a felperest az érintett összeg alperes részére való átadása kapcsán ajándékozási szándék nem vezette, így az örökhagyó az ajándékot kizárólag a közös vagyonból őt megillető 1/2 rész terhére juttathatta. Ez egyben azt jelenti, hogy az örökhagyó halála időpontjában a néhai és a felperes együttesen kezelt vagyona már nem egyenlő mértékben illette meg az élettársakat, abból az örökhagyót megillető rész 6.500.000 forinttal kevesebb volt, mint a felperes jutója. Erre figyelemmel a másodfokú bíróság 10. sorszámú ítéletében kifejtettek szerint az örökhagyó nevén nyilvántartott értékpapírok alapján az érintett pénzügyi intézetekkel szemben fennálló követelésből a felperes 6.500.000 forintra igényt tarthat, és csak a fennmaradó összeg képezi fele-fele arányban az örökhagyó hagyatékát és a felperes tulajdonát.

Utóbb a másodfokú bíróság a felperesnek az ítélet kijavítása iránti

kérelmére tekintettel 13. sorszámú, 2011. július 6-án kelt végzésében ezen ítéleti rendelkezést akként javította ki, hogy az érintett pénzügyintézetekkel szemben fennálló követelésből 13.000.000 forint a felperest illeti meg és az ezt meghaladó rész jár a peres feleknek 1/2-1/2 arányban.

A kijavító végzés indokolása szerint a felperes kijavítási kérelme annak megállapítására irányult, hogy az értékpapírok alapján fennálló követelésből 13.000.000 forint illeti meg a felperest és csak az ezt meghaladó vagyონrész osztható a peres felek között egyenlő arányban. A kérelem értelmében a jogerős ítéletben foglalt rendelkezés szerint a néhai által életében juttatott ajándéknak csupán 1/2 része kerülne elszámolásra, így a felperes az élettársi közös vagyónból 3.250.000 forinttal kevesebb vagyónrészhez jutna. A másodfokú bíróság a számítási hiba kijavítása iránti kérelmet alaposnak találta és a Pp. 224. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel a kijavító végzése rendelkező részének megfelelően határozott. Kifejtette, hogy az örökhagyó az élettársi közös vagyónból ráeső 1/2 vagyónrészből még életében ingyenesen juttatott 13.000.000 forintot az alperesnek. Erre tekintettel a felperes csak abban az esetben juthat hozzá az élettársi közös vagyónból őt megillető részhez, ha a közös vagyón örökhagyó halálakor meglévő tárgyaiból 13.000.000 forint a javára kifizetésre kerül. Csak az ezt követően fennmaradó vagyónrész osztható meg egyenlő arányban a felperes, mint az élettársi közös vagyón 1/2 részének jogosultja és az alperes, mint a másik 1/2 rész örököse között.

A jogerős ítélet indokolása szerint az alperes alaptalanul támadta fellebbezésében a temetési költség megfizetésére történt kötelezését is. A néhai a vagyona sorsáról végrendelet útján rendelkezett és örökösévé az alperest tette. A Ptk. 67 § (1) bekezdése részletezi a hagyatéki terheket. E bekezdés a) pontja szerint az örökhagyó illő eltemettetésének költsége hagyatéki tehernek tekintendő, amelyet a néhai örököse köteles viselni. Jelen esetben az alperes a kizárólagos örökös, a felperest a megítélt összeg élettársi közös vagyoni szerzés jogcímén illeti meg.

A jogerős ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben annak megváltoztatásával a felperesi kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti a Ptk. 578/G. §-ában foglaltakat, továbbá a Ptk. 112. §-ának (1) bekezdését és a Ptk. 582. § (3) bekezdését.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében kiemelten foglalkozott a másodfokú bíróság 13. sorszámú, a 10. sorszámú jogerős ítéletet kijavító végzésével, ami megállapította, hogy a felperesnek az elsőfokú ítéletben nevesített értékpapírok alapján fennálló követelésből 13.000.000 forint jár, az ezt meghaladó rész pedig a peres feleket egyenlő arányban illeti meg.

Az alperes szerint a vitatott 13.000.000 forintot az élettársak gyakorlatilag közösen ajándékozták az alperes részére, ezt támasztja alá, hogy a felperes fizette be a pénzt az alperes számlájára. A közérdekű célra teljesített ingyenes vagyoni szolgáltatás pedig - kifejezett törvényi rendelkezés hiányában - nem követelhető vissza. Korábban felperes neve az ajándékozást nem kifogásolta, nem jelezte, hogy a pénzösszegeből neki járna a fele rész.

Az alperes helytelennek ítélte a másodfokú bíróság elszámolását is. Abban az esetben, ha a 13.000.000 forint élettársi közös vagyont képezne, akkor abból 6.500.000 forint az, ami a felperest illetné. A másik 6.500.000 forintot pedig már nem kell megfizetni, mert arról néhai F. S. szabadon rendelkezhetett.

A felülvizsgálati kérelmében az alperes arra is hivatkozott, hogy a 13.000.000 forint átadására még a néhai életében sor került, tehát ez nem képezheti a hagyaték tárgyát, erre az ajándék visszakövetelésének szabályait lehet alkalmazni, nem számolható el együtt a jelen perben érvényesített egyéb követelésekkel.

Az alperes azt is hangsúlyozta, hogy a felperes kijelentette a közjegyző előtt, miszerint az a vagyon, amiről néhai F. S. rendelkezik, kizárólag F. S. vagyona. Ezt a nyilatkozatát az elsőfokú bírósági eljárásban megerősítette, előadta, hogy néhai F. S. a vagyonáról úgy rendelkezett, ahogyan akart.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelme - tartalmát tekintve - a kijavított jogerős ítélet hatályban tartására irányult. Álláspontja szerint az eljáró bíróságok a törvényi rendelkezéseknek megfelelően hoztak határozatot, nem sértettek jogszabályt, ami a felülvizsgálati kérelem alapjául szolgálhatna. Helyesen jutottak a bíróságok arra a következtetésre, hogy a felperes és a néhai huzamos ideig élettársak voltak és a szerzésben való közreműködésük aránya egyenlő volt. Megállapodtak abban, hogy tulajdoni hányadukkal mindegyikük szabadon rendelkezik, ez volt az oka annak, hogy a felperes a néhai végrendelezése során nem tett észrevételt.

A néhai után hátramaradt befektetési jegyek ugyan F. S. néven szerepeltek, azonban ettől függetlenül a vagyon közös volt. A néhai a saját közös vagyoni részével rendelkezett, amikor abból előzetesen 13.000.000 forintot juttatott az alperesnek a múzeumi emléksarok létesítéséhez. A befizetéshez szükséges nyomtatványra az alperes képviselője írta rá, hogy az összeg F. S. hagyatéka, tehát a hagyaték terhére kifizetett pénz, amit be kell tudni az alperesi oldalon a felperessel történő elszámolás során. A 13.000.000 forintban tehát a felperest illető élettársi közös vagyoni rész nincsen. A felperesnek sem oka, sem szándéka nem volt arra

vonatkozóan, hogy az alperest adományban részesítse.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

1. Az alperes ugyan a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet megváltoztatásával a teljes felperesi kereset elutasítását kérte, azonban a fellebbezési eljárásban már nem tette vitássá, hogy a felperes és néhai F. S. 1974. márciusától 2009. március 27-ig élettársak voltak, csupán a szerzésben való közreműködés arányát kérte a néhaira kedvezőbben, 30-70%-ban megállapítani. Állította, de nem bizonyította, hogy a néhai lényegesen magasabb jövedelemmel rendelkezett mint élettársa.

Ezzel szemben az első-, illetve másodfokú bíróság a bizonyítékok okszerű mérlegelésével (elsőfokú ítélet old., másodfokú ítélet 5-6. old.) jutott arra a következtetésre, hogy a néhai és a felperes szerzésben való közreműködésének arányát azonos mértékűnek kell tekinteni, így az általuk szerzett vagyon 1/2-1/2 arányú közös tulajdonukat képezte. Erre tekintettel a néhai csak az élettársi kapcsolat megszűnésekor (2009. március 27-i halálakor) meglévő élettársi közös vagyon 1/2 részéről rendelkezhetett a végrendeletében, mint „halálakor meglévő minden vagyonáról” az alperes javára.

Helyesen rögzíti ezért a jogerős ítélet, hogy az elsőfokú ítélet rendelkező részében tételesen felsorolt értékpapírok 1/2 része a felperes tulajdonát képezi, élettársi vagyonközösség jogcímén.

2. Az eljárás során, illetve a felülvizsgálati kérelmében az alperes mindvégig vitatta, hogy a még F. S. életében múzeumi emléksarok kialakítása érdekében számára juttatott 13.000.000 forinttal a felperesnek el kellene számolnia. Szerinte 13.000.000 forint az élettársak közös ajándéka volt, az emlékhely létesítése érdekében. Ezt támasztja alá, hogy a felperes aktívan közreműködött a pénzösszeg alperesi számlára történő utalásában és a közjegyző előtt a végrendelet elkészítése során sem tett észrevételt azzal kapcsolatban, hogy az élettársa a teljes vagyonát az alperesre hagyta, azzal, hogy végrendeleti örökösének a M.i J. A. Múzeum épületében emléksarkot kell számára biztosítani.

A peres iratokból, illetve a felperesnek és az alperes képviselőjének, dr. H. P. G.-nak előadásából megállapíthatóan a néhai és dr. H. P. G. a 2009. február 8-i találkozásuk során megállapodtak abban, hogy F. S. az alperest végrendeleti örökösévé fogja tenni és erre tekintettel az alperes - lehetőség szerint még az örökhagyó életében - a M.i Múzeumban emléksarkot alakít ki, melynek megvalósítása érdekében F. S. átutal az alperesnek 13.000.000 forintot. A megbeszélés során az is elhangzott, hogy a 13.000.000 forint kifizetése „a hagyaték terhére” történik, ez az

átutalási megbízáson is szerepelt. Erre tekintettel a felperes joggal volt abban a hiszemben, hogy az élettársa az élettársi közös vagyomból őt megillető részzel rendelkezett, így készséggel közreműködött, súlyosan beteg élettársa segítségére volt abban, hogy az emléksarok megvalósítása érdekében az alperes mielőbb rendelkezessen a 13.000.000 forinttal.

A felülvizsgálati kérelemben foglaltakkal szemben tehát helyesen állapította meg a másodfokú bíróság, miszerint a felperest a 13.000.000 forint alperesnek történő juttatásával összefüggésben ajándékozási szándék nem vezette. Maga az alperes sem állította, hogy a megbeszélések során, illetve a végrendelet készítésekor a felperes kifejtette volna azon szándékát, hogy az alperest juttatásban kívánja részesíteni. A kialakítandó emlékhely kizárólag F. S. életútját, tevékenységét volt hivatott felidézni. A peres iratokból az is megállapítható, hogy míg a néhai már korábban kapcsolatban állt a múzeummal, illetve az azt képviselő dr. H. P. G. ral és nyilvánvalóan ez is motiválta, amikor az alperest végrendeleti örökösevé tette, addig a felperesnek ilyen kapcsolata, kötődése az alpereshez soha sem volt.

A rendelkezésre álló peradatokból az is megállapítható, hogy bár az emlékhely kialakítására vonatkozó, alperest terhelő meghagyás szerepel a közjegyzőnél készült végrendeletben, azonban F. S. és az alperes már ezt megelőzően, 2009. február 8-án megállapodott az emlékhely kialakításáról és arról, hogy ennek érdekében F. S. 13.000.000 forintot átutal az alperesnek. A pénz felvételére a végrendelet készítése előtt, 2009. február 13-án sor került, a 13.000.000 forint átutalása pedig 2009. március 10-én, ugyancsak még a néhai életében megtörtént.

A fentiekből megállapíthatóan a néhai és az alperes 2009. február 8-i szóbeli megállapodása, majd ezt megerősítve a 2009. február 16-i végrendeleti meghagyás is arra irányult, hogy az alperes a számára juttatandó örökségből emléksarkot alakítson ki a M.i Múzeumban. Az emléksarok mielőbbi megvalósítása érdekében azonban az ehhez szükséges összeget F. S. megelőlegezte, oly módon, hogy a 13.000.000 forint az élettársi közös vagyomból került kifizetésre, így annak 1/2 részével az alperes köteles a felperes felé elszámolni.

Az alperes a felülvizsgálati kérelmében arra is hivatkozott, hogy közérdekű célra teljesített ingyenes vagyoni szolgáltatás kifejezett törvényi rendelkezés hiányában nem követelhető vissza (BDT 2010. 2371.). Jelen esetben azonban ez F. S. részéről - értelemszerűen - nem történt meg, a felperes pedig nem ajándékozott pénzüsszeget az alperesnek, illetve nem teljesített számára ingyenes vagyoni szolgáltatást közérdekű célra, hanem élettársi vagyoni igényt érvényesített.

Az alperes a felülvizsgálati kérelmében azt is kifogásolta, hogy a másodfokú bíróság a 13. számú végzésében a 10. sorszámú jogerős ítéletét akként javította ki, hogy a néhai nevén nyilvántartott értékpapírok alapján fennálló követelésből a felperest 13.000.000 forint illeti meg és csak az ezt meghaladó rész illeti meg a feleket egymás között egyenlő arányban. Álláspontja szerint amennyiben a 13.000.000 forint kifizetésére az élettársi közös vagyomból került sor, akkor ebből a felperest csak 6.500.000 forint illetné meg, a másik 6.500.000 forinttal F. S. szabadon rendelkezhetett. Tévedett ezért a másodfokú bíróság, amikor megállapította, hogy a felperesnek a teljes 13.000.000 forint jár.

A fentiekkel szemben a másodfokú bíróság a számítási hibát kijavító végzés meghozatala során helyesen járt el. A 10. számú ítélet szerinti elszámolás esetén, melynek értelmében a felperest a pénzügyintézetekkel szemben fennálló követelésből 6.500.000 forint illeti meg, az ezt meghaladó rész pedig a peres feleket egyenlő arányban, a felperes a 13.000.000 forintból csak 3.250.000 forinthez jutott volna, figyelemmel arra, hogy a 6.500.000 forint a teljes élettársi közös vagyomból és nem csak az alperest megillető részből került volna levonásra.

Az elszámolás alapjául szolgáló teljes élettársi közös vagyon - kerekítve - 43.000.000 forint, melyből 30.000.000 forint az értékpapírok értéke és 13.000.000 forint az alperesnek előzetesen kifizetett juttatás. A 43.000.000 forint 1/2 része illeti meg a felperest, az eredeti elszámolás szerint azonban 21.500.000 forint helyett csak 18.250.000 forinthez jutott volna hozzá. A másodfokú bíróság eredeti, 10. sorszámú ítélete szerint ugyanis az értékpapírokban megtestesülő 30.000.000 forintból le kellett volna vonni 6.500.000 forintot, ami a felperesnek jár és emellett megillette volna még a fennmaradó 23.500.000 forint 1/2 része, tehát 11.750.000 forint. Ez az összeg a 6.500.000 forinttal együtt is csak 18.250.000 forintot jelent. Helyesen járt el ezért a másodfokú bíróság, amikor a számítási hibát oly módon javította ki, hogy a néhai által az élettársi közös vagyomból az alperesnek juttatott 13.000.000 forintot a felperes javára számolta el és csak a fennmaradó pénzeszközök vonatkozásában állapította meg, hogy azok 1/2-1/2 arányban illetik meg a peres feleket.

3. A néhai kizárólagos végrendeleti örököse az alperes. A felperes tehát nem örökölt, ő jelen perben élettársi közös vagyoni igényt érvényesített. Helyesen döntöttek ezért az eljáró bíróságok, amikor a Ptk. 67 § (1) bekezdésének a) pontja szerint az alperest a felperes által megelőlegezett temetési költség - mint hagyatéki teher - megfizetésére kötelezték.

A kifejtettek tekintettel a Kúria megállapította, hogy a jogerős

ítélet nem jogszabálysértő, ezért azt a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Az alperes felülvizsgálati kérelme nem vezetett eredményre, ezért a Kúria a Pp. 270. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint őt kötelezte a felperes felülvizsgálati eljárási költségének a viselésére.

Az alperes személyes illetékmentessége folytán a feljegyzett felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986(VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (1) bekezdése és 14. §-a szerint az állam viseli.

Budapest, 2012. június 5.

a tanács elnöke, előadó bíró, bíró.

A kiadmány hitelével: tisztviselő